

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość –
II etap edukacyjny:
JĘZYK ANGIELSKI

Województwo dolnośląskie –
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Polkowicach

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Materiał opracowany w ramach grantu przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Polkowicach.

Koncepcja pakietu

Kształcenie zdalne wymaga specyficznych działań zarówno ze strony nauczyciela, jak i ucznia.

Na II etapie edukacyjnym klasy 4-8 na ogół potrafią, na miarę swoich możliwości, korzystać z technologii informacyjno-komunikacyjnych, często wspierając nauczycieli – zwłaszcza tych, których wiodącą specjalnością nie jest informatyka – w odnajdowaniu i stosowaniu niezbędnych funkcji platform do edukacji na odległość. Prowadzący lekcje również i przede wszystkim instruują dzieci i młodzież, jak efektywnie wykorzystywać funkcjonalność takich programów, jak: Teams, Zoom, Dysk Google czy Zintegrowana Platforma Edukacyjna (ZPE). Stwarza się zatem płaszczyzna do wzajemnego dzielenia się wiedzą i doświadczeniem w relacjach nauczyciel-uczeń i uczeń-nauczyciel.

Wydaje się, że bardzo istotne jest okazywanie życzliwości i szacunku odbiorcom działań w zakresie kształcenia na odległość w postaci choćby poświęcenia czasu indywidualnie, przyznania racji w odniesieniu do opanowanych umiejętności obsługi urządzeń czy aplikacji internetowych, a także stwarzania okazji do pracy zespołowej w celu łagodzenia niepomyślnych skutków izolacji społecznej.

W okresie pandemii popularne stało się stanowisko psychologów i pedagogów w kwestii dążenia do zaspokajania potrzeb dzieci i młodzieży, wyrażające się w haśle: „Maslow przed Bloomem!”¹. Warto więc zadbać o przyjazną atmosferę podczas lekcji zdalnych, odnaleźć w sobie od czasu do czasu zdolności radiowca lub showmana, aby pozyskać uwagę uczniów, którzy, jak bywa, niechętnie włączają kamerkę, a nawet skrupulatnie korzystają z funkcji wyciszenia. Widocznie mają ku temu powody, być może nie wynika to tylko z lekceważenia obowiązków. Oczywista przy tym jest konieczność monitorowania postępów w przyswajaniu treści edukacyjnych oraz ocenianie osiągnięć.

Planowanie lekcji powinno niewątpliwie uwzględniać indywidualizację nauczania z uwagi na zróżnicowane potrzeby i możliwości uczniów w odniesieniu do nauki szkolnej. Dziecko ze SPE ma mniejsze szanse na właściwą koncentrację podczas zajęć zdalnych, skoro nawet w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem nie najlepiej sobie radzi. W efekcie należy koniecznie znaleźć czas na indywidualne poinstruowanie, jak ma wykonać

¹ Refleksja zawarta w materiale udostępnionym przez Ośrodek Rozwoju Edukacji na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (ZPE) w ramach projektu grantowego „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”, moduł 1. „Psychospołeczne aspekty edukacji zdalnej”, punkt 2. „Relacje i klimat klasy podstawą efektywnej edukacji, w tym edukacji zdalnej”, podpunkt 2.1 „Relacje jako katalizator procesów edukacyjnych”, str. 8.

zadane ćwiczenie, oraz naprowadzenie na prawidłowe rozwiązanie problemu. Podstawa programowa dotycząca drugiego etapu edukacyjnego wskazuje wdrażanie do pracy samodzielnej wszystkich uczniów i ostatecznie stawia wymagania w tym zakresie. Efektywne wydaje się przy tym organizowanie pracy zespołowej, aby zintegrować i zaktywizować uczniów, powierzyć zadania możliwe do realizacji.

Niniejszy pakiet materiałów dydaktycznych do kształcenia na odległość stanowi zbiór propozycji scenariuszy do wykorzystania na lekcjach: języka polskiego, języka angielskiego, plastyki, matematyki i informatyki. Jeżeli zawarte w nich rozwiązania metodyczne nie spełnią wszelkich oczekiwań nauczycieli (i ich uczniów), to mogą stać się swoistym punktem odniesienia, inspiracji do opracowania własnych materiałów. Scenariusze zawierają karty pracy ze zdjęciami, załączniki w formie prezentacji i rysunków, jak również linki do tematycznych filmów oraz zestawów wiadomości i zadań na ZPE.

Autorzy scenariuszy starali się tak dobrać tematykę, aby nauczyciele mogli zainteresować uczniów na poszczególnych przedmiotach nauczania, pobudzić ich do przemyśleń, kreatywnych rozwiązań, swobodnej wypowiedzi, rozwijania kompetencji cyfrowych. Na zakończenie każdego zajęcia przewidziana jest ich ewaluacja w różnych formach. Scenariusze lekcji języka polskiego odwołują się do omawiania lektury obowiązkowej, także tworzenia wypowiedzi zespołowo i indywidualnie. Materiały dydaktyczne dotyczące języka angielskiego przybliżają tworzenie konstrukcji *there is / there are* w połączeniu z wiedzą o najbliższym środowisku ucznia. Scenariusze zajęć z plastyki proponują różnorodną tematykę oraz metody i formy pracy, na przykład w zakresie sztuki renesansu, rzeźby czy malarstwa prehistorycznego. Opis lekcji matematyki odnosi się do kolejności wykonywania działań z wykorzystaniem rozmaitych aplikacji internetowych. Nauczyciele informatyki natomiast mogą porównać własne doświadczenia w odniesieniu do propozycji zajęć poświęconych tworzeniu kartki w Scratchu.

SCENARIUSZ

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy 4 szkoły podstawowej, 1. semestr.

ZAJĘCIA PROWADZONE PRZEZ nauczyciela języka angielskiego

TEMAT: *There is a kite in the sky* – konstrukcja *there is / there are*

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych;
2. Rozumienie wypowiedzi.
Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
3. Tworzenie wypowiedzi.
Uczeń samodzielnie formułuje krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:
 - a) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu),
 - b) edukacja (szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne),
 - c) żywienie (artykuły spożywcze, posiłki),
 - d) świat przyrody (rośliny i zwierzęta, krajobraz);
2. Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:
 - a) reaguje na polecenia,

- b) znajduje w wypowiedzi określone informacje;
3. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne:
 - a) określa główną myśl tekstu,
 - b) znajduje w tekście określone informacje;
 4. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne:
 - a) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
 5. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne:
 - a) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
 6. Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach:
 - a) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
 7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego:
 - a) uzyskuje i przekazuje informacje,
 - b) wyraża swoje zdanie, pyta innych o ich opinię, potrafi przekazać, czy się z nimi zgadza, czy też nie;
 8. Uczeń przetwarza prosty tekst ustnie lub pisemnie:
 - a) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych,
 - b) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane wcześniej w języku polskim;
 9. Uczeń dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik);
 10. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym (np. z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych;
 11. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczowych lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu.

METODY PRACY:

- praca na platformie TEAMS,
- wypełnianie karty pracy uczniów.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer lub urządzenie mobilne z dostępem do internetu,
- MS Teams,
- podręcznik Sandy Jervis, *Grammar Time 1*, Pearson 2001, str. 27,
- karta pracy uczniów w edytorze tekstowym.

PRZEWIDYWANY CZAS: 45 + 45 minut (w tym 45 minut pracy własnej ucznia / pracy zespołowej uczniów).

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Powitanie uczniów, nawiązanie kontaktu, sprawdzenie obecności (ok. 5 minut).

Część 2. Zadanie pytania kluczowego: *Are there any books on your desk? What kind of books are they?* – Czy na twoim biurku są jakieś książki? Jakie?

Wskazani uczniowie odpowiadają na pytania w języku angielskim (ok. 5 minut).

Część 3. Rozpoczęcie zajęć piosenką pt. „*Hello, hello*”, udostępnienie nagrania uczniom. Wspólne śpiewanie (ok. 10 minut). Powtórzenie zwrotów służących uczeniu się, zawartych w piosence.

<https://learnenglishkids.britishcouncil.org/songs/hello-hello-hello>

dostępny online (dostęp: 31.11.2021)..

Część 4. Przydzielenie zadań przez nauczyciela, wyjaśnienie poleceń. Uczniowie mają ułożyć zdania z rozsypanek wyrazowych (Załącznik 1) – zwroty z piosenki. Zadanie dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów o obniżonej sprawności intelektualnej zawiera Załącznik 2. Udzielanie pomocy przez nauczyciela dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, m.in. uczniowi z orzeczeniem do kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność intelektualną stopnia lekkiego, uczennicy z dysleksją (ok. 3 minut na każdego ucznia, łącznie – 15 minut).

Część 5. Po wykonaniu pracy nauczyciel zaprasza do prezentacji efektów pracy. Wybrani i/lub chętni uczniowie prezentują efekty pracy indywidualnej (udzielanie pomocy przez nauczyciela uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi). Inni uczniowie sprawdzają poprawność wykonania przez siebie zadań (ok. 5 minut).

Część 6. Nauczyciel prezentuje klasie reguły używania konstrukcji *there is / there are*, wizualizując omawiane treści za pomocą udostępnianej planszy (Załączniki: 3a oraz 3b). Przedstawia zasady użycia wymienionych konstrukcji w liczbie pojedynczej i mnogiej. Podaje przykłady rzeczowników w liczbie pojedynczej i mnogiej. Prosi uczniów, aby podali własne przykłady rzeczowników w liczbie pojedynczej i mnogiej (ok. 15 minut).

Część 7. Nauczyciel prosi poszczególnych uczniów o przedstawienie, co znajduje się w ich pokoju (z użyciem konstrukcji *there is* lub *there are*). Wyznaczeni uczniowie włączają mikrofony i udzielają odpowiedzi. Następnie uczniowie wymyślają zdania i w języku angielskim opowiadają, czego nie mają w pokoju (ok. 5 minut).

Część 8. Nauczyciel wyjaśnia, na czym będzie polegało kolejne ćwiczenie. W zakładce *Zadania domowe* nauczyciel umieszcza Kartę pracy dla uczniów (Załączniki: 4 i 5 – dla uczniów z obniżonymi możliwościami intelektualnymi). Zadaniem uczniów jest przyjrzeć się obrazkowi i zgodnie z tym, co przedstawia, uzupełnić zdania, wpisując słowa *is* lub *are*. Następnie wybrani uczniowie prezentują swoje odpowiedzi (ok. 10-15 minut).

Część 9. Kolejne zadanie polega na podkreśleniu odpowiednich słów – *is* lub *are*, zgodnie z zasadami stosowania poznanej konstrukcji (Załączniki: 6 i 7 – dla uczniów o obniżonych możliwościach intelektualnych). Zadania są zamieszczone przez nauczyciela w zakładce *Zadania domowe*. Nauczyciel pomaga uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych (ok. 10 minut).

Część 10. Wyjaśnienie uczniom, że ich zadaniem domowym będzie napisanie pytań dotyczących wybranych przedmiotów, znajdujących się w koszyku na *Karcie pracy* (Załącznik 3 – uczniowie w normie intelektualnej układają 5 pytań, oraz Załącznik 4 – uczniowie o obniżonych możliwościach intelektualnych układają 3 pytania) oraz udzielenie krótkich odpowiedzi na pytania. Rozwiązania zadania domowego uczniowie zapisują w zeszycie i nie przesyłają nauczycielowi. Od przedstawienia pytań i odpowiedzi rozpocznie się kolejna lekcja (ok. 3 minut).

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Część 11. Uczniowie mają za zadanie dokończyć zdania (w formie wypowiedzi ustnej):

1. Na dzisiejszej lekcji nauczyłem się...
2. Muszę jeszcze poćwiczyć... (ok. 5 minut).

BIBLIOGRAFIA/NETOGRAFIA:

1. Materiał dostępny online:
<https://learnenglishkids.britishcouncil.org/songs/hello-hello-hello> (dostęp: 27.10.2021 r., godz. 17:00).

2. Lekcja opracowana na podstawie podręcznika:
Sandy Jervis, *Grammar Time 1*, Pearson 2001, str. 27.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (...), Dz.U. 2017 poz. 356, Załącznik nr 2, <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170000356> (dostęp: 30.11.2021 r., godz. 17:00).

ZAŁĄCZNIKI (pliki do stworzonych materiałów do zamieszczenia na stronie ZPE):

Karty pracy uczniów do scenariusza 3.

Załącznik 1

Put the words in the correct order.

1. is My Asia. name
.....
2. is What name? your
.....
3. old How you? are
.....
4. brother. is This my
.....

Załącznik 2

Zapisz zdania w odpowiedniej kolejności.

1. is What name? your
.....
2. brother. is This my
.....
3. is My Asia. name
.....

Załącznik 3a

Liczba pojedyncza

Zdanie twierdzące	There is	a kite.
	There's	

Zdanie przeczące	There is not	a banana.
	There isn't	

Pytanie	Is there a cake?
---------	------------------

Krótką odpowiedź	Yes, there is.
	No, there isn't.

Załącznik 3b

Liczba mnoga

Zdanie twierdzące	There are	four ants.
-------------------	-----------	------------

Zdanie przeczące	There are not	two sandwiches.
	There aren't	

Pytanie	Are there three apples?
---------	-------------------------

Krótką odpowiedź	Yes, there are.
	No, there aren't.

Załącznik 3

Uzupełnij zdania, wpisując odpowiednie słowo (*is* lub *are*) zgodnie z treścią obrazka.

Rys. 1 (źródło: materiały własne)

1. There a pizza.
2. There a plate.
3. There three tomatoes.
4. There two cakes.
5. There four bananas.

Załącznik 4

1. Uzupełnij zdania, wpisując odpowiednie słowo (*is* lub *are*) zgodnie z treścią obrazka.

Rys. 2 (źródło: materiały własne)

1. There four bananas.
2. There a pizza.
3. There three tomatoes.

Załącznik 6

Zakreśl odpowiednie słowo (*is* lub *are*).

1. There *is/are* clouds in the sky.
2. There *is/are* a table in front of you.
3. There *is/are* nineteen children in the class.
4. There *is/are* an apple on the shelf.
5. There *is/are* four sandwiches in the bag.

Załącznik 7

Zakreśl odpowiednie słowo (*is* lub *are*).

1. There *is/are* four sandwiches in the bag.
2. There *is/are* a table in front of you.
3. There *is/are* clouds in the sky.

PRZEWODNIK METODYCZNY DO SCENARIUSZA

ZAJĘCIA DLA: uczniów klasy 4 szkoły podstawowej, 1. semestr.

ZAJĘCIA PROWADZONE PRZEZ nauczyciela języka angielskiego – sugestia: jeśli zaistnieje taka potrzeba, temat można zrealizować w klasie 5, w sytuacji konieczności powtórzenia struktur gramatycznych.

PRZEWIDYWANY CZAS: 45 + 45 minut (w tym 45 minut pracy własnej ucznia / pracy zespołowej uczniów) – sugestia: nauczyciel może dostosować ilość jednostek lekcyjnych do możliwości zespołu klasowego, być może zdecyduje się zrealizować treści edukacyjne w ciągu 45 minut.

Opracowała: Justyna Marszałek